

Mlada zvijezda
svjetske world music
scene u nedjelju će na
Ljetnoj pozornici u
Opatiji održati svoj
prvi koncert u
Hrvatskoj

BEJAHAD

Jedinstveni festival i projekt

ZIDOVSKA
KULTURNIA
SCENA

Na inicijativu dr. Vladimira Salomona iz Zagreba i Miroslava Grinvalda iz Beograda, Židovi Hrvatske i Srbije od 1994. godine počeli su održavati povremene susrete u Pečuhu, Kečkemetu, Budimpešti i Pragu. Susret je 1998. održan na Bledu, gdje su im se pridružili i Židovi Slovenije te Bosne i Hercegovine. Od 1999. susreti se održavaju u Hrvatskoj (Murter, Supetar, Hvar) i prerasli su u

jedinstveni međunarodni multimedijски festival i kulturnu svečanost pod nazivom Bejihad. To je hebrejska riječ koja znači "zajedno", a tako se zove i u međuvremenu osnovana Židovska kulturna scena, organizator festivala. U Opatiji, gdje se održava posljednjih godina, ovogodišnji Bejihad otvoren je sinoć tradicionalnom svečanom večerom i projekcijom filma o lanskoj manifestaciji te koncertom jednog od ovogodišnjih eminentnih gostiju: glasovitog azerbajdžanskog jazz-pijanista Davida Gazarova. Promocije knjiga, predavanja eminentnih autora i intelektualaca s raznih strana svijeta, izložbe, projekcije najboljih filmova s filmskih festivala u regiji, koncerti i kazališne predstave - sve se to svakog dana događa pod drugim tematskim naslovom, a svi sudionici u subotu su pozvani i na zajedničku proslavu šabata.

Od početka respektabilan, Bejihad postaje sve veći festival i projekt koji svakoj zajednici može poslužiti kao uzor u obavljanju podjednako važnih i paralelnih misija, kao što su očuvanje i izgradnja vlastitog identiteta, otvaranje i suradnja s drugim zajednicama, poticanje kreativnosti vlastitih članova, afirmiranje tolerancije i zajedničkog života - a sve to kroz kulturu i vrhunsku umjetnost. Nedjeljni koncert Idana Raichela na lijep način objedinjuje sve te plemenite ideje i nastojanja. ●

RAICHEL Idan

Izraelac koji glazbom spaja i osvaja svijet

U Raichelovu bendu u Opatiji će pjevati Jemenac Ravid Kahalani, Cabra Casay iz Etiopije i Izraelka Maya Avraham

Glazbenik koji je stalno na turnejama po svijetu u Hrvatsku dolazi ravno iz Izraela samo zbog ovog jednog koncerta

•BRANIMIR POFUK

Pretrošle godine glazbene zvijezde Bejahada u Opatiji bile su Julian Rachlin, Miša i Lily Maisky. Festival čiji je naglasak na židovskoj kulturi i umjetnicima prošle je godine također zatvorio glasoviti klasični glazbenik, pijanist Yefim Bronfman.

No, ove se godine Bejahad odlučio obratiti još široj publici. U tu svrhu iz Izraela dovode mladu, ali širom svijeta već afirmiranu i iznimno traženu zvijezdu world music scene, koja i u Hrvatskoj ima mnoštvo poklonika. Uostalom, koliko god bila raznolika, glazba obuhvaćena tim širokim žanrovskim pojmom vrlo lako komunicira sa slušateljima. Bilo kojima i bilo gdje.

Počeo s harmonikom

To svakako i naročito vrijedi za glazbu koju s brojnim suradnicima sa svih strana svijeta stvara i izvodi Izraelac Idan Raichel. Najprije je, kao dijete, svirao harmoniku. Potom se u tinejdžerskim godinama preпустиo pop i rock glazbi. Za vrijeme služenja

Posljednji album Projekta Raichel prodan je u četiri milijuna primjeraka

obaveznog vojnog roka vodio je vojnički rock bend.

Put mu otkrila djeca

U svemu tomu bio je talentiran, ali glazbene vidike i u njima njegov osobni umjetnički put tek su mu kasnije pokazala - djeca. Točnije, učenici jednog internata u kojem je radio kao savjetnik.

Većina učenika bila su djeca recentnih useljenika. Jednu veliku grupu činili su oni pristigli iz Rusije, a drugu Židovi iz Etiopije. Djeca dviju različitih kultura međusobno uglavnom nisu komunicirala. Da bi to prevladao, Raichel se po-

trudio upoznati ono što njih zanima. Pri tome mu je najveće otkriće bila glazba koju su sa sobom donijeli tinejdžeri iz Etiopije.

Kad je jednom počeo, Raichel se više nije mogao ni želio zaustaviti u svojim glazbenim istraživanjima i eksperimentiranju s miješanjem glazbe različitih podneblja, jezika i kultura.

Krajnji rezultat je Idan Raichel Project oko kojeg je mladi Izraelac okupio više od sedamdeset vrsnih glazbenika sa svih strana svijeta. On sam najčešće ostaje u pozadini, kao klavijaturist i producent, a sjajne pjevače i svirače, s kojima se sprijateljuje, ostavlja da soliraju svaki u svojem idiomu.

Akustični bend

Raichel je, pak, taj koji umjetnički objedinjava i spaja različite glazbene svjetove u profinjenu etnopop glazbu koju je, zapravo, nezahvalno trpiti u bilo koju ladicu.

Nijedna glazba nije mu strana, kao ni tema, pa se u njegovu opusu isprepliću suvremeno obrađeni biblijski psalmi, od pjesama s izrazito društveno i politički angažiranim tekstovima. Nakon što je prošli tjedan završio još jednu veliku američku turneju, Raichel u Hrvatsku stiže ravno iz Izraela, sa šestoročlanim akustičnim bendom. ●